

TUSSENRAPPORTAGE (2e kw 2020) MEERMAKER TEYLINGEN

Op 1 maart 2019 is Meermaker Teylingen opgericht. Meermaker Teylingen is een investeringsfonds van Gemeente Teylingen voor innovatieve projecten die een duwtje in de rug nodig hebben en een informatiepunt voor inwoners, bedrijven en organisaties.

Meermaker heeft 3 taken zoals verwoord in het businessplan:

- 1) Investeringsfonds, maar dan wel een investeringsfonds plus; niet alleen financiering, maar ook hulp bij het zoeken van partners, het creëren van maatschappelijke waarde, ondersteuning bij het aanvragen van vergunningen, subsidies en promotie.
- 2) Informatiepunt voor inwoners, bedrijven en organisaties: MMT creëert een netwerk van mensen, organisaties en kennis in Teylingen. Om iedereen daar optimaal van te laten profiteren, wordt toegewerkt naar de functie van lean en mean informatiepunt die gebruik maakt van bestaande structuren.
- 3) Uitvoeren van de activiteiten uit de duurzaamheidsagenda: De duurzaamheidsagenda is leidend voor alle activiteiten van MMT. De nieuwe agenda is nog niet vastgesteld.

Meermaker stuurt elk kwartaal een update van haar werkzaamheden en resultaten. Dit is de rapportage over het tweede kwartaal van 2020.

Jaarrekening

De jaarrekening 2019 en begroting 2020-2022 zijn gereed en liggen bij de gemeente ter controle.

Investeringsfonds

Meermaker is een investeringsfonds. Door het bezoeken van bijeenkomsten, kennismaken met stakeholders en het geven van presentaties maken we Meermaker bekend bij de doelgroep voor het investeringsfonds. In het 2^e kwartaal van 2020 liep dat door Covid-19 maatregelen heel anders dan gebruikelijk. We hebben vooral online kennis gedeeld. Zoals:

- Online uitwisseling met Meer Business Bollenstreek
- Contact via telefoon, mail en online portals als Zoom en Teams

Actuele projecten

Hieronder staan de kansrijke projecten die in de komende periode blijven volgen en adviseren. Dat kan leiden tot een investering of tot het overdragen aan een marktpartij. We hebben ook de afgesloten projecten toegevoegd. De projecten zijn afgesloten omdat er geen financiering mogelijk was vanuit MMT of omdat het project om diverse redenen geen doorgang kan vinden.

branche	projectomschrijving	advies- financiering	kansrijkheid ****	doorloop tijd	totaal bedrag	status
Bouw	Alternatieven voor vervanging cv's meerdere woonblokken (proeftuin aardgasvrije wijken)	advies	* * * *	2020	onbekend	loopt
Bollenteelt	Onderzoek met ondernemers om de lokale stroom van blad te fermenteren naar bladaarde wat het bodemleven ten goede komt	advies	* * * *	Q1-2020	nnb	doorlopend
Mobiliteit	Onderzoek en proef met pilot elektrisch en autonoom vaartuig, ontsluiting buitengebied	beide	* * * *	Q2-2020	220.000	Vertraagd*
Recreatie	Zelfvoorzienende, duurzame recreatieve waterwoningen en waterberging	beide	* * * *	Q3-2020	nnb	
Recreatie	Uitbreiding/opschaling ondernemer in gebruik reststromen en geven van educatie icm recreatieve functie en inzet mensen met afstand arbeidsmarkt	beide	* * * *	Q3-2020	125.000	vertraagd
Bouw	Duurzame verbouwing wijkcentrum met meerdere gebruikers	beide	* * *	Q1-2020	75.000	afgesloten
Bollenteelt	Plaatsing zonnepanelen op voormalig bollenveld	advies	*	Q4-2019	nvt	afgesloten
Mobiliteit	Verduurzaming wagenpark transportbedrijf in combinatie met regionale ambities	beide	* * *		nvt	Afgesloten

* Gesprekken zijn in mei gevoerd met Provincie ZH. Het aanschafbedrag blijkt na onderzoek ook lager mogelijk door gebruik van andere techniek (van 420.000 naar 220.000) en de Provincie staat positief tegenover een subsidie voor infrastructurele aanpassingen.

Monitoring

Als Meermaker een project financiert, dan rapporteren we de totale som, de aflossing, de rente en meer gedetailleerde gegevens over het project en de initiatiefnemer.

Op dit moment is er nog geen project gefinancierd.

Kennis en potentie

Voor het vergaren van kennis en draagvlak en het ontdekken van de potentie maken we ook gebruik van kennistafels. Bij een kennistafel gaat we met de aanvrager en andere belanghebbende dieper in op de kwestie.

Kennistafel restgroen als blad en bollen

In okt 2019 hebben we kennis gemaakt met het fermentatieproces genaamd “bokashi”. Dit is een verwerking van organische reststromen met toegevoegde micro-organismen waardoor een rijke bodemverbeteraar ontstaat. Een gezonde bodem maakt onderdeel van een klimaatadaptieve omgeving omdat het meer water opneemt en een rijk bodemleven biodiversiteit bevordert. Onder leiding van het bedrijf Bij de Oorsprong hebben diverse bedrijven in de groen/bollen keten kennisgemaakt met de mogelijkheden van Bokashi voor hun eigen business. Deze bijeenkomst was zo inspirerend dat we eind november een vervolgbijeenkomst hebben gehad. Daaruit zijn een aantal concrete acties voortgekomen die bij kunnen dragen aan de samenwerking en duurzame ontwikkelingen in de keten.

Update:

- Twee ondernemers zijn gestart met proeven op eigen terrein. Tijdens corona is 1 van de twee gestopt met testen omdat andere bedrijfsprocessen voorrang kregen en er nu niet langer prioriteit lag bij de proef.
- In januari zijn er vervolggesprekken geweest met oa Greenport en Flowerscience over eventuele proeven in het project Bollenpolder van de toekomst (Economic Board) voor regeneratieve bollenteelt. De gesprekken hebben na een korte pauze in mei een vervolg gekregen. Als de Greenport deze proef omarmt, kunnen we langdurig onderzoek gaan doen naar een duurzamere bodem voor bollenteelt. Dit is een van de 11 projecten van de Economic Board.

Kennistafel mobiliteit

Ondernemers hebben interesse om kennis te delen en samen te werken aan nieuwe vormen van mobiliteit. Zoals het vervoer van de “laatste kilometer” en schoner vervoer. Thema’s die ook passen bij de gesprekken over oa de centrumvisie. De eerste bijeenkomst vond in januari plaats. In deze bijeenkomst hebben we een aantal vraagstukken onderzocht. Voor 2 thema’s was interesse om met een aantal geïnteresseerden te onderzoeken of er een haalbaar project of samenwerking uit kan komen. Dat betreft het vervoer van de laatste kilometer en nieuwe businessmodellen rond elektrische huur- en deelauto’s. Bij deze bijeenkomst sloten oa aan: vervoerders, PostNL, autobedrijven, Omgevingsdienst, Maregroep en winkeliers. Bereikbaar Haaglanden en The Future Mobilty Network deelde inspiratie en kennis.

- Met een van de deelnemers is er een vervollgesprek geweest en is er serieuze interesse om te onderzoeken of een deelauto concept onder bewoners kansrijk en haalbaar is. Het doel van dit concept is meer ruimte op straat (2^e auto eruit) en bevorderen sociale cohesie.
- Tijdens Corona lag er bij de geïnteresseerde geen prioriteit om de “laatste kilometer” verder uit te werken. Dit wordt komend kwartaal opgestart.

Kennistafel circulaire hub (upcycle en grondstoffen)

Vanuit een aantal ondernemers is de wens geuit om samen te kijken naar een locatie voor de mogelijkheden van het inzamelen en gebruiken van reststromen, slapend materiaal en toepassingen van upcycling op een centrale plaats in de regio. In april organiseerde we een online bijeenkomst waarin we met elkaar de kansen en mogelijke verbindingen hebben uitgewisseld. Op basis van deze bijeenkomst werd duidelijk dat er veel enthousiasme is om van start te gaan met een of meerdere reststromen. Zowel hout, plastic als bouwmaterialen lijken kansrijk in de regio Bollenstreek. Er zijn meerdere opties benoemd die kunnen leiden tot rendabele business en besparing van grondstofgebruik. Zoals een bouwkringloopwinkel en demontage en verwerking van restmaterialen. Omdat dit nieuwe business is waar testen en experimenteren nodig is en dit ook vraagt om tijdsinvestering, hebben we budget vrijgemaakt om een kwartiermaker te betalen voor de eerste periode.

Daarnaast hebben we contact met RVO waar rond de zomer een nieuwe subsidieregeling van start voor projecten die een innovatieve bijdrage leveren aan het verwerken en verwaarden van gebruikte materialen voor nieuwe toepassingen. Per project kan een bedrag van ca 25000,- worden aangevraagd.

Regionale Houtketen

Bollenstreekhout Coöperatie is een coöperatie van ondernemers die samen werken en zich richten op (her)gebruik van geoogste stadse of dorpse bomen. Om optimaal gebruik te maken van de bomen in de regio, het beheer en behoud van bomen te optimaliseren en de eventuele oogst voor de regio te behouden zoekt BSHC samenwerking met regio gemeenten. Bomen zijn een belangrijk element voor een klimaatbestendige omgeving denk aan waterhuishouding, hittebeperking, CO2 opslag en ook voor een leefbare en gezonde omgeving. De waarde van bomen is niet altijd helder en is bij aanbestedingen onvoldoende inzicht in de economische waarde van nieuwe of geoogste bomen. Om dit in de regio naar een ander niveau te brengen en te onderzoeken waar samenwerking mogelijk is bij beheer, aanbestedingen en klimaatopgaven, hebben we eind juni in samenwerking met BSHC en ICirl een bijeenkomst georganiseerd voor de afdeling openbaar beheer van regio gemeenten. De betrokken ambtenaren kregen veel nieuwe informatie, vonden de bijeenkomst zinvol en zijn enthousiast over opvolging binnen gemeentelijk beleid.

Wat is de rol van Meermaker bij deze tafels:

We signaleren kansen uit de samenleving. Dat doen we door het voeren van gesprekken met ondernemers en organisaties. We onderzoeken welke thema's vaker terugkomen. Bijvoorbeeld in beleid, in rapportages en haalbaarheidsonderzoeken en in doelstellingen van lokale netwerken. Dat combineren we en zo ontdekken we waar realistische kansen liggen voor ondernemers om op in te springen. Als voorbeeld nemen we bokashi. Er is eerder een onderzoek uitgevoerd door HLT over de kansen van groene reststromen. De kwekers zijn positief maar te klein om een dergelijke samenwerking vorm te geven. Bij HLT was geen prioriteit om aan uitvoering te werken. Wij gaan gesprekken aan, beoordelen of er kansen zijn en gaan op zoek naar meer spelers die mee willen doen. Ook koppelen we dat aan de Greenport waar het naadloos aansluit op het project Bollenpolder van de toekomst. Door zo met elkaar stappen te zetten, blijft er een groepje over wat er echt voor wil gaan. Dat resulteerde in 2 proeven op eigen terrein van de kwekers. En in 1 gezamenlijke project met de Greenport.

We verbinden, bemiddelen en nemen werk uit handen zodat de ondernemers echt met de inhoud bezig kunnen zijn. En er geen extra capaciteit nodig is voor het regelwerk. We helpen ondernemers zo om de stap te maken naar een groter netwerk en naar slagkracht met als doel een project wat waarde oplevert voor zowel de kweker als de participanten. In de praktijk merken we dat deze partijen elkaar van nature niet altijd weten te vinden en dat het zoeken van samenwerkingspartners ook niet gebruikelijk is. We zijn de lijn en brengen daarnaast kennis en ervaring mee om te weten of iets kansrijk is of niet. We stellen ook in het proces steeds opnieuw de vraag of we door gaan naar de volgende fase of dat we stoppen. Zo houden we iedereen scherp, blijven we niet doormodderen en bevestigen we keer op keer het noodzakelijk eigenaarschap van de participanten in het project.

2. Informatiepunt en advies

In het tweede kwartaal heeft Meermaker vooral online kennisgemaakt met mensen en bedrijven. De vaste werkplek in Voorhout was vanwege covid-19 niet beschikbaar.

Onze kennismakingen, advisering en uitwisselingen waren oa met: Provincie Zuid Holland, HLT Uitdaging voor samenwerking, Business Women Teylingen, Versluis Groep

Voorbeelden van vragen die ons bereiken zijn:

“Kan Meermaker mij in contact brengen met aannemers die een duurzaam isolatiemateriaal willen testen?”

“ik wil naast mijn lopende bedrijf, een innovatief en omvangrijk project opstarten, kunnen jullie mij verbinden aan de juiste partijen om nu goede keuzes te maken?”

“Wij gaan een aantal scholen renoveren, kunnen jullie ons helpen aan duurzame toepassingen en eventueel subsidie?”.

Verkenning aardgasvrije wijk

In samenwerking met Stek/Vooruitgang is een verkenning gestart om een wijk aardgasvrij te maken. Aanleiding was een hulpvraag van de Woonstichting. Zij starten in 2021 met een renovatietraject waarbij een aantal flats volledig worden gerenoveerd. De Woonstichting wil graag van de renovatie gebruik maken om direct naar aardgasvrij te gaan. Hiervoor hebben ze de hulp ingeroepen van de gemeente en Meermaker. Verkend is of de wijk in aanmerking zou kunnen komen voor de regeling van de landelijke overheid: Proeftuin Aardgasvrije Wijk (PAW). Dat lukt toen niet vanwege te krappe tijd (aanvragen moest voor april 2020).

Omdat het project wél kansrijk is, is nader onderzoek gedaan (gefinancierd uit het duurzaamheidsbudget van de gemeente). In maart zijn drie kansrijke scenario's gepresenteerd. Voor diepgaand vervolgonderzoek is extra geld nodig. Er ligt een raadsvoorstel waarin hiervoor extra budget wordt aangevraagd. De provincie is aangehaakt. Indien budget beschikbaar wordt gesteld, kunnen we in de volgende ronde meedoen van de Proeftuin Aardgasvrije Wijk.

Duurzame evenementen

Eerste stap in het verduurzamen van evenementen is gezet: er ligt een plan om wegwerpbekers te vervangen voor statiegeld cups. Plan is gemaakt in samenwerking met de voorzitter van de Oranjevereniging Sassenheim. Idee is om eenmalig cups aan te schaffen die rouleren tussen de verschillende feesten van de oranjeverenigingen in de streek. Voor de aanschafkosten van de cups wordt sponsoring geregeld. Door corona gaan de najaarsfeesten niet door op de manier zoals wij ze kennen. De Oranjevereniging Sassenheim hoopt in afgeslankte vorm wel iets te organiseren. Plan is nu om deze kleinere opstelling te gebruiken om de statiegeld cups te gaan testen in Sassenheim, waarbij vooral ervaring opdoen met de logistiek (de cups moeten 's nachts, na het feest op een andere locatie worden gewassen) waardevolle informatie kan opleveren voor geplande opschaling in 2021.

Samen met de Bloemencorso waren we in een vergevorderd stadium om de wagens te laten rijden op blauwe diesel (vrijwel zonder CO₂ uitstoot). Dit hebben we vanzelfsprekend moeten doorschuiven naar 2021.

Het raadsvoorstel van de statiegeld cups hebben we aangegrepen om te kijken of verduurzaming van evenementen verder kan worden doorgevoerd. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een flyer met voor hand liggende tips voor verduurzaming van een evenement. De informatieve flyer wordt nu meegeleverd met de vergunningen, als die wordt uitgegeven.

Voorbeelden en inspiratie

In de kadernota 2020-2023 staat:

We moeten 'zelf het goede voorbeeld' geven voor duurzamer werken, en in ons werk duurzaamheid als leidend thema steeds blijven meenemen en ontwikkelen. Natuurlijk zal de 'duurzaamheids-maatschappij Teylingen', Meermaker Teylingen als aanjager van innovaties en nieuwe ontwikkelingskansen in 2020 daar een grote bijdrage aan leveren.

Meermaker geeft oa invulling aan die taak door het plaatsen en delen van berichten en goede voorbeeld van anderen (best practices). Dit met het doel om enerzijds te inspireren en te laten zien welke innovaties er zijn en anderzijds om het concreet en makkelijk te maken om do-it-yourself oplossingen toe te passen.

We maken gebruik van de volgende mediakanalen:

LinkedIn, Facebook en de website Meermaker Teylingen.

In onze berichtgeving nemen we altijd andere relevante en lokale partijen mee zodat we de bekendheid en het bereik van bestaande partijen bevestigen en versterken.

Dat zijn oa: De Groene Uitdaging, Duurzaam Bouwloket, Duurzaamheidsprijs Duin&Bollenstreek, Gemeente Teylingen.

Activiteiten	Aantal	Bereik	Totaal in 2020
Geplaatste en gedeelde berichten op social media:			
Facebook	19	721	1659
Linkedin	10	3103	3833

3. Uitvoering duurzaamheidsagenda

Meermaker heeft in dit kwartaal geen concrete projecten uitgevoerd voor de duurzaamheidsagenda. De nieuwe duurzame uitvoeringsagenda is nog niet vastgesteld.

We hebben wel:

- Conceptteksten geleverd voor de gemeentelijke website om zo nog beter aan te sluiten bij actualiteiten en thema's;
- Input gegeven voor de toekomstige CO₂prestatieladder;
- Daarnaast zijn we ook kennis- en sparringpartner voor het team economie, die voor duurzame uitdagingen staan waar wij ondersteuning aan bieden.
- We hebben onze hulp aangeboden bij BPT om ondernemers te ondersteunen die juist nu tijdens corona iets nieuws in de markt willen zetten. Daar is nog geen gebruik van gemaakt.

Kansen

Door onze gesprekken en het vergelijken van regionale en lokale beleidsplannen en projecten zien wij de volgende kansen:

- De invoering van een regionaal 3G-label a la Katwijk voor het zichtbaar maken van meerdere duurzame en circulaire bedrijven in de gemeenten of een andere opzet van de duurzaamheidsprijs waardoor meerdere bedrijven het hele jaar door waardering krijgen voor hun inzet.
- Pioniers en icoonprojecten beter voor het voetlicht brengen om andere ondernemers te stimuleren.
- Bijdragen aan ontwikkeling lokale energiecoöperaties.
- Verhogen van kennisniveau voor gemeente, raadsleden en belangstellenden over de thema's duurzaam en circulair met als doel het vaker, beter en integraal toe te passen en erop te sturen.

Planning 3e kwartaal 2020

We vergroten onze bekendheid en zoeken naar nieuwe projecten die passen bij het investeringsfonds. Daarnaast verstevigen we de verbinding met de lokale partijen.

Op onze planning staat oa:

- Vervolg uitvoering en praktisch voorbeeld Circulaire Hub
- Vervolg mobiliteit
- Voortgang project aardgasvrije wijk
- Voortgang groene evenementen

Risicoparagraaf

Na de eerste rapportage hebben we het verzoek gekregen om een risicoparagraaf op te nemen. Vanaf nu maakt die paragraaf vast onderdeel uit van de rapportage.

De inspanningen van Meermaker hebben tot nu toe een aantal kansrijke projecten opgeleverd en contact met ondernemers die we adviseren om te komen tot een duurzame business case. De verwachting dat projecten die financiering van Meermaker nodig hebben, zich vanzelf aan zouden dienen, komt niet uit. We kiezen nu een andere aanvliegroete en gaan pro-actief op zoek naar kansen en mogelijkheden om door het organiseren van kennistafels.

In de begroting (opgenomen in het businessplan MMT) zijn inkomsten uit rente meegenomen. Net als in 2019 hebben we de begroting naar beneden bijgesteld. Zo zorgen we ervoor dat we binnen het door de gemeente ter beschikking gestelde overheadbudget blijven. Het grootste deel van het budget besteden we aan loonkosten voor de beide medewerkers en inhuur van advies. Verder is de organisatie lean en mean met minimaal budget voor zaken als communicatie en organisatie. Onze activiteiten en bijeenkomsten doen we op locaties die gratis zijn, op dit moment vanzelfsprekend meestal digitaal. De Gemeente Teylingen loopt geen risico; het voor investeringen beschikbare budget wordt niet uitgeleend en blijft bij en van de gemeente.

Door de activiteiten die we opstarten en de bewoners en bedrijven die we helpen met hun duurzame uitdagingen, sluiten we aan bij de taken en verwachtingen zoals die in het businessplan zijn verwoord en goedgekeurd.